

FOTO: MATEJA J. POTOČNIK

Strah je treba zatreti

Novinar TV Slovenije Igor Jurič, navdušen tekač, se je lani udeležil maratona v Bejrutu. Marsikdo bi to imenoval nevarna avantura, a

kot sam pravi, je bilo tveganje ravno tolikšno ali celo manjše, kot če bi se danes sprehajal po Parizu. Izkušnja je bila nepozabna in z veseljem bi jo ponovil. Sicer pa ga arabski svet že od nekdaj privlači.

Tekst: CARMEN LEBAN

Znan televizijski obraz, za katerim se obračajo ljudje na cesti, je tudi v živo prijazen, zgovoren in zabaven. Nisem bila edina, ki sem mu omenila stereotip o nevarnostih teka po ulicah Bejruta. »Ko sem komu omenil, kam se odpravljam na tekaško prireditev, je bila reakcija običajno takšna: ja kje hudiča si našel pa Bejrut, tam je vendar vojna.« je povedal Igor, ki ga domneve, izrečene brez utemeljene osnove, pošteno pogrejejo. »V Bejrut seveda nisem šel, ne da bi se prej temeljito pozanimal, kakšno je varnostno tveganje. V medijih novinarji bolj kot ne poročajo o negativnih stvareh in zato si mnogokrat ustvarimo napačno mnenje. To smo lahko preizkusili tudi na lastni koži, ko so denimo Srbi pripravljali napad na Kosovo in si potem ameriški turisti niso upali v Slovenijo. Del Libanona, kjer leži Bejrut, je od najbolj problematičnih ozemelj oddaljen, zato nisem videl razloga, da bi udeležbo odpovedal. Pogovoril sem se tudi z našo dopisnico Karmen Švegelj, ki živi v Bejrutu. Mesto ni nevarno, je pa res, da lahko vedno naletiš na idiota, skrajneža. A to je tveganje, ki ga v sedanjih časih vedno nosiš s seboj.«

Bejrut – mesto presenečenja. »Rdeča nit tega velikega športnega dogodka, za katerega se mi niti sanjalo ni, da poteka v takem obsegu, je fenomenalna. Organizatorji so želeli s pomočjo športnega duha združiti mesto, v katerem živijo pripadniki različnih verskih skupnosti, od kristjanov, muslimanov do različnih sekt. Jih prepričati, da smo v športu vsi enaki, ne glede na rasno ali versko pripadnost, da šport združuje in po-

vezuje. Marsikdo bi mislil, da v Bejrutu srečuješ zgolj zakrite ženske, a ni tako. Sestro, ki me je spremljala in je odtekla deset kilometrov, sva stanovala v muslimanskem delu in tam sva srečevala dekleta z globokimi dekolteji in mini krili, druga so nosila samo rute, pa tudi popolnoma zakrita. Žal imamo ljudje pogosto napačne predstave, a če kot Evropejec potuješ v državo, kjer vladajo drugačna kultura in navade, se pač moraš prilagoditi. Tudi v milijonskem Bejrutu so predeli, kamor je bolje, da ne hodiš. Nasvete je dobro upoštevati.«

Maraton, da te kap. »Udeležil sem se že vrste prireditev v različnih državah, a ta v Bejrutu je bila ena najboljše organiziranih. Vseskozi ob progi številne okrepčevalnice z vodo in napitki, sadje, prigrizki, odlično organizirana zdravniška služba, na startu enkratno vzdušje, glasba, mažoretke, ob poti navijači ... Startnina je bila tri deset dolarjev, kar je za tako veliko prireditev izjemno malo. V New Yorku je med 200 in 300 dolarji, res pa je, da gre velik del denarja v dobrodelne namene.«

Privlačni arabski svet. Igorja sicer že od nekdaj vleče v arabski svet. »Rad imam vročino in lepe sončne dneve, poleg tega se Arabci ponašajo z izjemno bogato zgodovino, kjer so se rojevale različne kulture in ideje. Žal pa je to tudi svet, kjer dogodke in vsakdanjost krojijo verska nasprotja, spopadi in vojne. Tam sicer vlada nekakšen kaos in prav to mi je na trenutke všeč. Ves ta hrup in vrvež sicer prvi hip zmotita, a se mi že naslednji dan zdita običajna. Fascinira me Bližnji vzhod z Jeruzalemom, zibelko

Zapustili smo reko Tekelju in se na konjih znova povzpeli v hude strmine nad njo ter usmerili proti dolini reke Jarlu. Travnato pokrajino je kmalu zamenjalo golo skalovje, ure in ure smo jahali nad strmimi previsi, potem pa spet peš navzdol proti daljni dolini. S travo poraščena pobočja se tu bohotijo z nepregledno množico planik, encijanov, nageljčkov, aster, materine dušice, grmov petprstnika ... Ponujajo prekrasen pogled, ki je vsaj malo omilil mojo utrujenost. V dolini reke Jarlu, kjer so za Altajce t. i. vrata bogov, naj bi preživeli naslednje tri dni in se vsaj malo spočili.

Tekst in foto: EDITA ŽUGELJ

Vrata bogov in Sončno mesto. Potem ko smo postavili tabor, zakurili ogenj, šli po vodo in nabrali drva, smo se peš odpravili v bližnje Sončno mesto, kot ga imenujejo. Sestavljeno je iz kamnitih stolpičev, ki obkrožajo šamanski kamen. Za Altajce je to sveto mesto, pravijo, da je tu zemlja s popkovnico povezana s kozmosom. Šamanski kamen še danes obiskujejo številni pohodniki in ljudje različnih ras, prepričani, ver ali nazorov. V preteklosti je bil med njimi tudi slikar in teozof Nikolaj Konstantinovič Rerich s svojo ženo Heleno Ivanovno, ki je na tem območju iskal obljubljeni deželni Šambalo. Gore naokrog so v resnici odsevale barve z njegovih slik: zdaj so bile zlate ali srebrne, naslednji trenutek rožnate ali rdeče, pa vijolične ali zamolklo sive. Tu je zemlja polna kremena ali kvarca, ki v najrazličnejših velikostih, od kamenčkov do velikih skal, iz nje kuka na plano. To da območju posebno vibracijo, ki jo začutiš, ko se umiriš in potopiš vase. Še posebej lepo pa sem se počutila, ko me je dolina vrat bogov, potem ko nas je nekaj

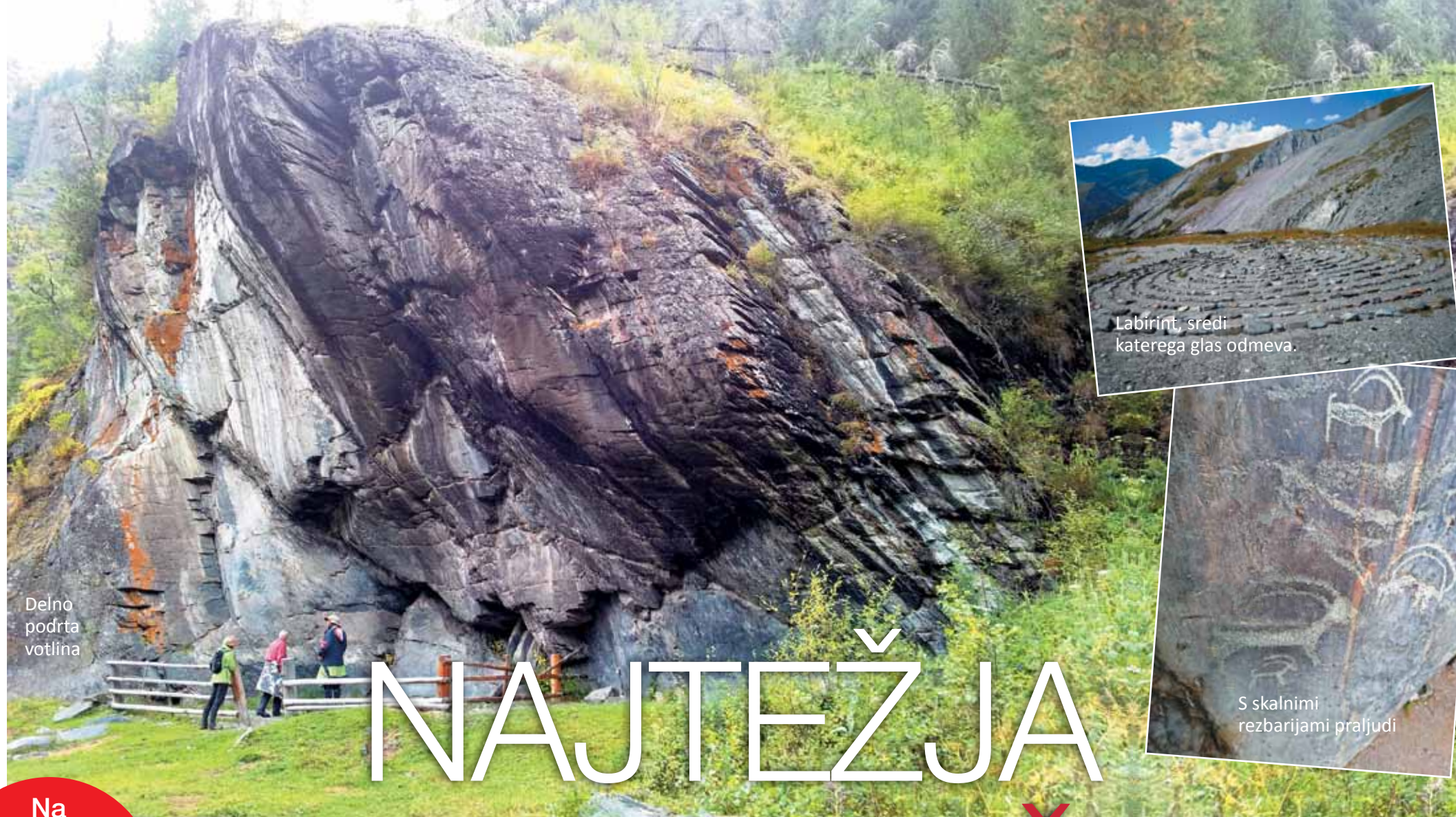
Na Altaju, sveti zemlji planeta (2)

pričakalo polno luno, ki nas je prišla pozdravit izza gora, zazibala v blažen spanec. Res, bilo je kot v zibki in prvič od začetka poti sem spala vso noč. Tudi naslednja dva dneva nas je narava razvajala s toplim in sončnim vremenom. Uživali smo v opa-

Šamanski kamen v Sončnem mestu

Delno podrta votlina

NAJTEŽJA PREIZKUŠNJA

Labirint, sredi katerega glas odmeva.

S skalnimi rezbarijami praljudi

zovanju čudovite preproge gorskih rož vsenaokrog, živalic, podobnih vevericam, ki so se, ko se je vse umirilo, prikazale iz svojih brlogov, v ležanju na vročem šamanskem kamnu, pitju vode iz gorskih izvirov,

pohodu mimo Ak-Kemskega jezera na Ak-Kemski ledenik (štiri ure tja in štiri nazaj) in obisku sedmerih gorskih jezer pod masivom Beluhe. Z energijo smo se napolnili tako mi kot konji, ki so se vse dni pasli na oddaljenem poraščinem pobočju. V nadaljevanju se je pokazalo, da smo jo še kako potrebovali.

Najtežja preizkušnja. Od doline Jarlu smo se poslovlili v oblačnem vremenu in na poti do Ak-Kemskega jezera na konjih še nekajkrat prečkali istoimensko deročo reko. A še večja preizkušnja nas je čakala na strmih, skoraj navpičnem bregu nad jezerom. Tam smo lahko samo občudovali moč in spretnost Arkaševih konjev. Varno so nas prinesli do vrha. Tudi od tam je šla pot ure in ure samo še navzgor, do prelaza Kara-Tjurek na 3060 metrih nadmorske višine. Pot do tja je bila naporna, na koncu smo jahali med velikimi sivimi skalami, zdaj nas je

Po strminah navzdol je bilo varneje pešačiti.

žgalo sonce, zdaj bičal mrzel veter in hladile kaplje dežja. Po strmini na drugi strani prelaza smo se spuščali peš, na konjih bi bilo prenaporno in preveč nevarno. Pot navzdol se je vlekla v neskončnost, saj je naš vodnik Arkadij ocenil, da se bliža slabo vreme, zato smo morali prehoditi večji kos poti od prvotno

načrtovanega. Nekaj časa sem še zmogla, potem sem začela zaostajati za skupino. Na drugem hribu so me trije člani skupine počakali, da so mi pokazali pot, ki se tam razcepi; konji so bili že zdavnaj stotine metrov nižje. Kolena, ki so se razbolela med jahanjem, so se znova oglasila, bolel ▶

Obilje naravne lepote

jenih nog, prepričana, da me je skupina zapustila. Komaj sem še zmoгла, potrebovala bi počitek, a sem nadaljevala po goli pripeki navzdol, zavedajoč se, da gre za preizkušnjo volje in ne moči. Spomnila sem se na vse svoje začete, a nedokončane projekte iz preteklosti ...

Končno sem prispela v senco dreves, katerih korenine napaja mrzla gorska reka. V njej sem si sprala prah z obraza in las, se odžejala in si odpela gamaše, ki so me neskončno stiskale. Najraje bi ostala tam in si spočila, a sem vseeno nadaljevala pot. Nenadoma me je prešinilo, da sem si v mislih ves čas ponavljala ne morem več, ne morem več! Potem sem tok misli zavestno obrnila v pozitivno smer: Zmorem, uspelo mi bo! Med koraki, polnimi bolečine, sem se zavedala, da je to moj dan preizkušnje na potovanju.

Ne zmorem več. Malo nižje, v senci gozda, so me čakali sopotniki in konji. Očitno so si že dodobra odpočili, zato sem imela za počitek in osvežitev le nekaj minut. Kljub pomoči mi je šele v tretjem poskusu uspelo zlesti na konja, potem pa navzdol skozi gozd, čez korenine, skale in blato, v katero so se vdiral kopita. Iz globin je na površje privrel strah, a se nisem imela časa ukvarjati z njim, saj je bila pred nami nova strmina. Razjahali smo, Arkaš, Vladimir in Bjandu so šli s konji naprej po bregu navzdol, lahkotno, kot da smo šele krenili na pot. Spet sem se znašla sama na peščenokamnitih potki pod pripekajočim soncem, spotikala sem se navzdol, moje telo je bilo razboleno,

bolela me je glava in šlo mi je na jok. Včasih sem za hip, dva postala in z dlanmi objela boleči, otekli koleni, potem pa spet strmo navzdol po ozki, prašni stezici. Na meji zmošnjivosti sem se ustavila, se malo zjokala, potem pa na vse grlo zatulila v nebo, da je odmevalo od gora. To sem si želela storiti že nekaj dni, kdo ve, kaj se je sprostilo, malo lažje mi je bilo, ko sem se spuščala po strmini. Desno od poti je nekaj zasikalo in zašumelo, najbrž je bila kača; če mi je umreti tu, v altajskih gorah, od pika kače, tudi prav, sem stoično pomislila in nadaljevala svoj mučni preboj proti dolini, skozi gozd, čez korenine in globoke blatne udrtine konjskih kopit.

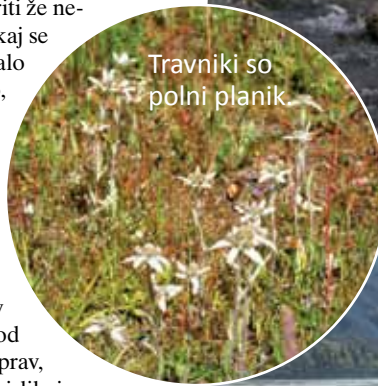
Prerajena. Iz sebe sem vlekla zadnje atome moči; na poti sem našla podkev in jo vzela s seboj, misleč, da jo je izgubil kateri od naših konjev. Potem sem v daljavi končno zagledala našo skupino, ki je počivala v senci. Vodniki so me zaskrbnjeno opazovali, ko sem se sesedla na podrto deblo. Brez besed sem jim predala podkev, nekaj so se menili v altajščini, potem pa mi jo vrnili, rekoč, da je za srečo in naj jo odnesem domov. Dobro, bom pa še to težo prenašala, sem si mislila in vta knila podkev v žep ... Povsem brez moči sem se morala spet prekobaliti

štirih sem se splazila iz šotora, kolena so še vedno žarela od bolečine. Avtomatično sem nekaj pojedla, se odžejala in se spet zavlekla v šotor. Napol v snu sem prosila altajsko vrhovno božanstvo Umaj ene (Sonce) za zdravje, moč in voljo ... in že se nisem zavedala ničesar okrog sebe.

Naslednje jutro so me zbudili zadržno, vsi so že spakirali prtljago in pospravili šotore. Presenečena sem ugotovila, da se počutim kot prerajena, bolečin skoraj nisem čutila in lahko sem spet nadaljevala pot. Čeprav je ta vodila nad prepadi, po bregu nad kanjonom reke Kučerle proti Arkaševi vasi, sem se počutila varno, umirjeno in prečiščeno. Ustavili smo se še pri delno podrti votlini s prelepimi skalnimi rezbarijami praljudi in si v bližnjem zdravilnem izviru natočili vode. Čutila sem, kot da se mi je odprlo srce, bila sem ganjena in hvaležna za vse izkušnje na poti, Mariji Ani, skupi-

Večkrat smo prečkali deročo reko.

Travniki so polni planik.

Ob Ak-Kemskem jezeru

na konja, vdana v usodo sem v koloni jahala v dolino, pot je bila spet lepša in lažja, trudila sem se slediti Komarikovemu ritmu in ga voditi. Ko smo prispeli v naš zadnji tabor, sem kot v transu postavila šotor. Hodila sem kot robot, nog sploh nisem čutila, stvari sem zvekla v šotor, se vsa vročična ulegla na spalno vrečo in utonila v spanec ... Prebudili so me klici k večerji, po vseh

ni in vodnikom. Na koncu poti smo jahali po ravnem, prečkali smo široke travnike, na katerih divje raste konoplja, konji so čutili, da so blizu doma, morali smo jih brzdati, da niso galopirali, a sem kljub neizkušnosti tudi jaz včasih dovolila Komariku rahel drnec. Pred vasjo sem prvič popolnoma ujela njegov ritem in kot eno sva prispela do Arkaševe hiše ... ■